

Roma 26,

47 Via Ulpiano.

1925. VII. 21.

Helsingin Sanomien Taloudenhoitajalle,

H e l s i n k i .

Oheenliitän kuitit Helsingin Sanomille lähettämistäni 15.
sähkösanomista syksystä 1919 lähtien. Olen niiden mukaan siis
suorittanut Liiraa 542:30

15 sähkösanomaa à 10 liiraa minun palk-
kiotani

150:-

Liiraa 692:30

Saanut Lähetyssihteeri Valvanteesta
kautta huhtikuulla 1920 Hels. Sanomien
laskun

" 300:-

Minun saatavani siis

Liiraa 392:30.

Tämän summan, Liiraa 392:30 pyytäisin Helsingin Sanomien
ystävällisesti lähettämään minulle, jos suinkin mahdollista,
heti tämän kirjeen saavuttua, shekkinä, joka on maksettava
jossakin Rooman pankissa.

Kunnioittaen

Minulla on kai jotain saataav kolmesta
viimeksi lähettämästäni artikkelista,
mutta niiden suhteen tulen myöhemmin
antamaan määräyksiä.

LK

SUOMEN LÄHETYSTÖ

ROOMASSA

17 p:nä elok. 1921.

Hyvä Herra Erkko.

Juhani Ahon kiolemanviesti tuli kovana ja ankarana tännekin. Tuntuu niin tyhjältä ja autiolta ympärillä, kun Aho on poissa. Vähän aikaa sitten vielä Pavolinin kanssa täällä puhuttiin hänen "Lastujensa" käännöksestä italian kielelle ja Pavolinin kanssa sovittiin, että syksyllä, kun P. tulee Rooman, autan häntä näiden käännösten tarkastamisessa.

Panin pienen uutisen "Messaggeroon"; lähetin siitä Teille kappaleen ja sähkötin samalla Sanomille "Messaggeron" kirjoittaneen Ahon kuolemasta. Olen pahoillani, että minulla ei ole täällä hyvää valokuvaa, jonka olisin voinut panna myöskin lehteen. Olen nim. jo viime helmikuulla kirjoittanut U.M;n Sanomalehtiosastolle ja pyytänyt saada kuvia Suomen luonnosta, merkkihenkilöistä j.n.e., mutta en tietysti ole koskaan ~~KIA~~ saanut vastausta. On hyvin vaikeata tehdä täällä propagandatyötä, kun ei saa tarpeellista apua kotimaan taholta. Mutta siitä toisen kerran.

Pyytäisin Teitä Ahon ystävänä ja "asetoverina" toimittamaan minulle kirjoituksen Ahosta kirjailijana ja isänmaan ystävänä. Tahtoisin, että hänen kirjailijapersoonallisuutensa ~~kuvaillaisiin~~ ~~kansallisuutta~~ ~~kuvaillaisiin~~ ~~kansallisuutta~~ kuvaillaisiin sinä suurena ja jykeväna, jona hän oli meille ja meidän kansallemme, siten, että ulkomainen lukija ymmärtää mitä hän oli meille. Eiköpähän joku meidän kyniämme ottaisi tehdäkseen tätä; minä sijoittaisin kirjoituksen sitten täällä johonkin aikakauskirjaan. Kirjoitus ei tietenkään saisi olla liian pitkä: se pitäisi olla henkevästi ja sujuvasti kirjoitettu, Ahon arvoinen. Olisin Teille siitä hyvin kiitollinen.

Kotiin tulostani en tiedä vielä mitään. En ole saanut minkäänlais-
ta vastausta U.M:lle lähetettyyn kirjeeseen. Kovin tekisi mieli ko-
timaahan pistäytymään.

Monin sydämmellisin terveisin

Liesi Karttunen

Voisittekohan lähettää myöskin hyvän valokuvan Ahosta?

Hyvä Herra Erkko,

Pari sanaa kaikessa kiireessä. Prof, Pavolini on minulle yksityiskirjeessä kirjoittanut, että hän kirjoittaa Ahosta ja julkaisee sen kirjoituksensa "Il Marzocco" lehdessä Firenzessä. Kirjaitus ilmestyy joko 28 p.^{t.k.} tai luultavammin vasta 4 p syyskuuta, koska Pavolini, maalla ollen, tahtoo itse lukea korrehtuurin tähän artikkeliansa. Kirjoitan nämät rivit sanoakseni Teille, että "Il Marzocco" on firenzeläinen kirjallistaiteellinen viikkolehti, hyvin luettu ja hyvin levinnyt. Sillä on traditsioneja ja siihen kirjoittivat Italian parhaat kynät, kirjallisuuden, tieteen, taiteen aloilta. Se on hyvin arvokas viikkolehti. Ilmoitan tämän Teille; sillä jos lähetän Teille sähkösanoman kirjoituksen johdosta, voitte Sanomissa silloin laajemmin mainita itse lehdestä, jos tahdotte: enkä minä tarvitse sähkösanomassa tätä kaikkea selittää. "Il Marzocco" on ennenkin sisältänyt kirjoituksia Suomesta, ja juuri Pavolinin kynästä lähteneinä.

Minulla olisi Teille kirjoitettava monesta asiasta, joista Pavolini on minun pyytänyt kirjoittamaan Suomeen: asioista, jotka koskevat m.m. Ahon "Lastujen" italiaksi kääntämistä. Toivon saavani tilaisuuden - toisin sanoen aikaa- aivan näinä päivinä kirjoittaa Teille ja pyytää Teitä puhumaan asiasta Ahon perillisten kanssa. Mutta tämä kuiva ja kiittämätön Lähetystö-työ nielee kaiken ajan. Ja sen ohella on vielä yösydännä luettava korrehtuuria siihen italiaksi ilmestyvään teokseen Suomesta, jota täällä par'aikaa painetaan. -- Eipä monikaan aavistane sitä työ-taakkaa, joka lepää täällä pienen henkilökunnan hartioilla.

Minun Suomeen tulostani ei U. M. yhä vielääkään ole suvainnut vastata. "Hitaita ovat herrojen kiireet." Ja kirje lähti täältä hei-

näkuun 12 p:nä.

Toivossa kirjoittaa Teille jälleen pian, lähettän sydäm-
nellisimmät terveiseni.

Teidän

Riin Kaarinen

Uskallanko pyytää Teitä
toimittamaan tämän
aika. Valtosen Kir-
jeen Min. Holstille, hänen
yksityisasuntoonsa
ei kuukommistieroon.
Henna Valtosen ei tunne
Min. H:n yksit. osoiteta.
Hän pyytää an-

teeksi ja kiittää Tei-
tä suuresti,

LK.

47, Via Ulpiano,

Roma 26.

9. IX. 21.

Arvoisa Toimitus.

Lähetän tässä pienen kirjoituksen Dante-juhlien johdosta. Tulen kyllä kirjoittamaan Sanomille Italiassa toimeenpantavista juhlista.

Tässä ohella myös pieni palanen Yleisöltä osastoon. En tiedä jos Sanomat sitä tarvitsevat julaista, mutta pyytäisin Teitä toimittamaan sen muille lehdille, jotta mekin siten olisimme mukana siinä julkaisussa, joka täällä Dante-juhlien johdosta toimitetaan. Olisin Teille ~~XXX~~ hyvin kiitollinen, jos tahtoistte toimittaa sen jollekin pääkaupungin lehdelle; sitenhän se sitten leviäisi maaseudunkin lehtiin.

Kunnioittaen

Lm. Karttunen

SUOMEN LÄHETYSTÖ

FINLANDS BESKICKNING

Rooma 26,

47, Via Ulpiano.

1. Vlll. 22.

K. Herra Eero Erkko,

H e l s i n k i.

Hyvä Herra Erkko,

Lähetän tässä oheellisena erään artikkelin, valaisevan ja hauskan Italian "kriissistä", johon tämä välikohtaus "ministerikriissi" liittyy vain pienenä tekijänä. Artikkelin on kirjoittanut Herra Giuseppe Prezzolini, tunnettu italialainen kirjailija ja sanomalehtimies. Hän on julaissut useita teoksia, sekä kirjallisuuden että uskonto-filosofian alalta; hän on n. k. "etuvartion miehiä", joka pelottomasti lausuu mielipiteensä asioista. Mutta ei mikään tuulenpieksäjä, sillä hän tekee paljon työtä ja kunnollista työtä. Monien kirjallisten töidensä ohella hän on nyt ruvennut kirjoittamaan amerikkalaisiin, englantilaisiin ja saksalaisiin sanomalehtiin ja aikakauskirjoihin, tehdäkseen Italian asioita tunnetuksi. Tunnen hänet hyvin ja olemme päättäneet tehdä yhteistä propagandaa kumpikin omassa maassamme meidän kulttuuri- ja poliittisen elämämme tunnetuksi tekemiseksi. Olen saanut häneltä koko joukon teatteria y. m. uudempaa kirjallisuutta, joiden kääntämistä ~~Kaakon~~ suomenkielille koetan kotona käydessäni järjestää. Hän on luvannut välittää suomalaisia kulttuuri- ja poliittisia artikkeleita italialaisiin lehtiin. Ja niin on minulla monien entisten ja tärkeiden sanomalehtirelationieni lisäksi tämä huomattava relationi.

Herra Prezzolini on valmis kirjoittamaan silloin tällöin myöskin Helsingin Sanomille katsauksia poliittisesta elämästä y. m. virtauksista. Siksi lähetän tämän artikkelin Teille koetteeksi ja näytteeksi. Tämä artikkeli tulee myöskin ilmestymään eräässä suuressa amerikkalaisessa aikakauskirjassa. Sitähän Hels. Sanomien lukijoiden ei tarvitse tietää. Sanoin hänelle, etten tiedä mitä hänelle voidaan maksaa työstään, mutta hän sanoi että siitä hän ei suuresti välitä. "Maan tapojen mukaan", arve-

li hän. No, siitähän voimme keskustella, kun minä nyt parin viikon kuluttua tulen Suomeen.

Otin tämän artikkelin ja olen sen kääntänyt kaikessa kiireessä (joten kielellistä puolta on hieman tarkastettava); lähetän sen siksi, etten ole ehtinyt parhaalla tahdollanikaan Sanomille kirjoittamaan, vaikka haluni olisi ollut suuri. Kun tulin Genuasta takaisin, oli Valtonen jo lähtenyt Madridiin: suuret työkasat olivat odottamassa. Olen tehnyt työtä kuin orja; sitten oli ministerikin pois muutamien päivien virkamatkalla, joten sain aivan yksin hoitaa koko laitosta. - Minulla on niin paljon artikkelin aiheita, jotka ovat jääneet käyttämättä. - Mutta nyt minä kyllä kirjoitan ennen lähtöäni näistä viimeisistä tapahtumista ja tulevasta sosialistikongressista, joka on ennen lähtöäni. Herra Prezzolinin Sanomille kirjoittaminen ei mielestäni tarvinne poissulkea minun jatkuvaa kirjoittamistani lehdelle, jonka palveluksessa olen siksi kauan ollut. Kenties voimme myös järjestää niin, että sähkötän Teille suoraan täältä, siihen sijaan että saisitte Italiaa koskevat sähkök. Berliinistä. Mutta en ole välittänyt tähän asiaan kajota, kun olin varma / Suomeen tulostani, jolloin voimme suullisesti puhua ja neuvotella.

Minä kyllä ~~haloittaisin~~ haluaisin Sanomia ottamaan Herra Prezzolinin avustajiensa joukkoon ja ottamaan häneltä kerran tai kahdesti kuukaudessa kirjoituksia. - Omasta puolestani olisin kyllä iloinen, jos voisin päästä takaisin tutkimustöihini, joten minulle tulisi jälleen tilaisuus omistaa aikaani minulle niin miellyttävään sanomalehtimiestyöhön. Mutta en näe toistaiseksi mahdollisuutta voida jättää Lähetystä: vaikkakin minulla on kurja palkka, jolla en voi elää, niin en henno kuitenkaan jättää tätä työtäni, sillä näinä ensimmäisinä vuosina on meidän suomalaisten tehtävä voimiemme mukaan kaikkemme, jotta meidän suomaalainen Suomenme tulisi oikealla tavalla tunnetuksi.

Tästäpä näkyikin koituvan liian pitkä pakina. Monin sydämmellisin terveisin ja pikaisiin näkemiin,

Teidän
L. K. Karttunen

SUOMEN LÄHETYSSTÖ
FINLANDS BESKICKNING

Roomassa, 2 p:nä lokak. 1924.
47, Via Ulpiano.

Helsingin Sanomien Päätoimittaja, Herra Eero Erkko,

H e l s i n k i

Hyvä Herra Erkko,

Kiiruhdan lähettämään Teille käännöksen erästä Viator'ia koskevasta Lino Piazzan kirjoituksesta. Mainittu käännös on ~~myöskin~~ lähetetty Ulkoministeriölle, joten pidän velvollisuutenani lähettää sen myöskin Teille.

Minullahan on, kuten sanoin viimeksi Suomessa käydessäni, valitettavasti verrattain vähän aikaa kirjoittaa Sanomille, niin mielelläni kuin sen tekisinkin. Mutta käy aika lailla vaikeaksi kirjoittaa, kun ei tiedä milloin Viator mahdollisesti kirjoittaa samoista aiheista.

Ensi vuonna on n.k. "pyhä vuosi" (=riemuvuosi), ja sen johdosta tahtoisin, vanhana "vatikaanilaisena" kirjoittaa Sanomille erinäisiä kirjoituksia, joita varten jo olen koonnut aineksiakin. Voisitteköhan sopia Viatorin kanssa siitä, että hän ei käsitteleisi näitä aiheita?

- - Täällä on nyt kauppavaltuuskunta kovassa työssä. Ministeri Vennola viihtyy täällä aika hyvin ja pyytää minun sanomaan Teille terveisensä.

Pyytäen Teitä lausumaan kunnioittavimmat terveiseni Rouva Erkolle, lähetän Teille, Herra Erkko, ystävällisimmät terveiseni.

Teidän
Luis Karttunen

Nimetön Italian halventaja.

Helsinki, syyskuulla.

Suomessa seurataan hyvin vilkkaalla sympatialla Italian poliittisia vaihteita ja sanomalehdet puhuvat niistä suopeasti. Ei ole havaittavissa min-käänlaista vääristelyä edes kaikkein vaikeimpienkaan tilanteiden (tapahtumien) selittämisessä, joita joka tapauksessa arvostellaan varovasti ja liioittelut-ta.

Helsinkiläinen lehti Helsingin Sanomat sitä vastoin julkaisee kirjeitä Roomasta, kirjeitä jotka ovat silmiinpistävästi tendenssimäisiä, ja jotka järjestelmällisesti spekuleraavat jokaisen poliittisen episodin suhteen, Italian vahingoksi. Ei voi edes syyttää Suomen ~~XXM~~ Ulkoministeriön Sanomalehtiosastoa siitä, että se hiljaisella vaikenemisella avustaa meidän maallemme vihamielisen mielialan syntymistä, sillä noiden oivallisten artikkeleiden kirjoittaja on italialainen, joka suvaitsee piiloittautua Viator-salanimen taa. On syytä luulla, että tämän salanimen takana on Italian entinen ministeri Helsingissä, Marchetti Ferrante, joka joku aika sitten erotettiin toimestaan; kun se ei siis mitenkään ole hänelle eduksi, pyydetään häntä nyt ilmoittamaan, olenko kenties erehtynyt. Ell'ei hän sitä tee, riittää hänen nimensä selitykseksi hänen kirjoitustensa laadusta, jotenka Helsingin Sanomien lukijat voinevat ottaa cum grano salis hänen herttaiset artikkelinsa ja pyytää lehden ammentamaan Italiaa koskevat uutisiensa vähemmän puolueellisesta, todenmukaisemmasta ja riippumattomammasta lähteestä.

Lino Piazza.

Nimetön Italian halventaja.

Helsinki, syyskuulla.

Suomessa seurataan hyvin vilkkaalla sympatiella Italian poliittisia vaihteita ja sanomalehdet puhuvat niistä suopeasti. Ei ole havaittavissa min-käänlaista vääristelyä edes kaikkein vaikeimpienkaan tilanteiden (tapahtumien) selittämisessä, joita joka tapauksessa arvostellaan varovasti ja liioittelut-ta.

Helsinkiläinen lehti Helsingin Sanomat sitä vastoin julkaisee kirjoita Roomasta, kirjoita jotka ovat silmiinpistävästi tendenssimää^{t/}isiä, ja jotka jär-jestelmällisesti spekuleraavat jokaisen poliittisen episodin suhteen, Italian vahingoksi. Ei voi edes syyttää Suomen NEM Ulkoministeriön Sanomalehtiosastoa siitä, että se hiljaisella vaikenemisella avustaa meidän maallemme vihamieli-sen mielialan syntymistä, sillä noiden oivallisten artikkeleiden kirjoittaja on italialainen, joka suvaitsee piiloittautua Viator-salanimen taa. On syytä luulla, että tämän salanimen takana on Italian entinen ministeri Helsingissä, Marchetti Ferrante, joka joku aika sitten erotettiin toimestaan; kun se ei siis mitenkään ole hänelle eduksi, pyydetään häntä nyt ilmoittamaan, olenko kenties erehtynyt. Ell'ei hän sitä tee, riittää hänen nimensä selitykseksi hänen kirjoitustensa laadusta, jotenka Helsingin Sanomien lukijat voinevat ot-taa cum grano salis hänen herttaiset artikkelinsa ja pyytää lehden anmenta-maan Italiaa koskevat uutisensa vähemmän puolueellisesta, todennukaisemmasta ja riippumattomammasta lähteestä.

Lino Piazza.

Mukanaan tuo. -

Moni perhe on voinut
olla ja teille ja

toimintakseen

Kunnioitettua

Teidän

Läsnä Käyttämä

Roma 47 via Ulpiano.

15. II. 1925.

K. Herran Ben Erikson,

Helsinki,

Hyvä Herran Erikson,

lusiikkien

nykyaikaisista kytöistä

välisestä: vierasvaimi-

suudesta kodissaan

ja kaikesta ystävästä:

suudesta, jota minulla

Osoitille, sekä Te etti. rou-
vanne.

Saavun tänne Torstai-
na ja kiitoksan Teille
ilmoituksestani että Pro-
fessori Pavolinnin sanomien
Helsingin Stettiniläi-
sällä maanantaina t.
k. 23 p. Tämän siksi, että
edustaja Helsingin Sanomien.

Ja tietää muuten kanti-
ohjelmaansa lumen
kun muut sen tekevät.
Olen pyytinyt Prof. Pavolinnin
otettavaksi valokuvia mu-
kautta sanomalehtiä var-
ten: Sanomien edustajan on
silloin häneltä pyydyttävä si-
tä.

— Täällä odotan tämmöisellä
lä miltä huomien pöytä,
presidentin valin pöytä,